

Evaluatiebijeenkomsten Jeugd- en Gezinsteams Holland Rijnland

Colofon

Uitgever: JSO
Tekst: Thijs Janssen
Redactie: Fietje Schelling
Eindredactie: Thijs Janssen
Datum uitgave: Oktober, 2014
Bezoekadres: JSO
Nieuwe Gouwe Westzijde 1, 2802 AN Gouda
Postbus 540, 2800 AM Gouda
T 0182 547888
F 0182 547889
E info@jso.nl
www.jso.nl

Deze uitgave is mede mogelijk gemaakt door financiële steun van Holland Rijnland en de provincie Zuid Holland.

Copyright © 2014 JSO

Uit deze uitgave mag niets worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, retrieval systemen of op welke andere wijze dan ook zonder toestemming van JSO.

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	2
2. Samenvatting evaluatiebijeenkomsten Jeugd- en Gezinsteams	4
2.1 Positieve punten	4
2.2 Ontwikkelpunten	6
3. Aanbevelingen.....	8

1. Inleiding

Regio Holland Rijnland is in 2014 gestart met een pilot waarbij zes Jeugd- en Gezinsteams een belangrijke impuls hebben gegeven aan de transformatie van de jeugdhulp. De visie op de Jeugdhulp “Iedereen doet mee” van Holland Rijnland vormde de basis voor de Jeugd- en Gezinsteams.

Kerdoelen uit deze visie luiden:

1. Wanneer ouders of jeugdigen hulp vragen en krijgen bij het opvoeden en opgroeien hebben ze zoveel als mogelijk zelf de regie. Voor iedereen is het van belang steun te krijgen uit de directe omgeving van het sociale netwerk. Daarom wordt eerst gekeken welke steun en hulp het eigen sociale netwerk kan bieden en hoe dat netwerk versterkt kan worden. Steun dichtbij, hoe klein ook, is effectief en duurzaam.
2. Wanneer jeugdigen, jongeren en ouders advies, ondersteuning of hulp nodig hebben, wordt bij het bepalen van de hulp integraal naar hun vraag en behoefte gekeken. Daarbij wordt breed gekeken naar de totale sociale context en naar alle leefdomenien.
3. Voor jeugdigen, jongeren en ouders die hulp nodig hebben bij het opvoeden en/of opgroeien, moet informatie, advisering, ondersteuning en hulp snel, dichtbij en laagdrempelig beschikbaar zijn, gericht op het versterken van de eigen kracht van ouders en opvoeders. Dit geldt ook voor de mensen om hen heen, zoals leerkrachten, leidsters, et cetera. Voor jeugdigen en gezinnen die dat nodig hebben, is specialistische hulp snel beschikbaar. Deze deskundigheid wordt “erbij” gehaald, er wordt niet doorverwezen. Specialistische hulp wordt zo dicht mogelijk bij de eigen leefomgeving georganiseerd. Voor kinderen en gezinnen die permanente ondersteuning nodig hebben, is langdurige stut en steun beschikbaar.

Het doel van de teams is dat zij jeugdigen en gezinnen met problemen op het gebied van opvoeden en opgroeien ondersteunen bij het vinden van hun eigen antwoord bij hun eigen vragen. De gezonde ontwikkeling van de jeugdigen staat hierbij voorop. De kernwaarden van de Jeugd- en Gezinsteams zijn *verbinden, versterken, doen wat nodig is en deskundig zijn*.

- Verbinden

De Jeugd- en Gezinsteams leggen verbindingen en onderhouden de samenwerkingsrelatie met ouders, jeugdigen en mensen in hun nabije omgeving. Maar ook met de basisvoorzieningen (bijv. JGZ, scholen, huisartsen), de jeugdspecialisten en relevante betrokkenen binnen andere domeinen.

- Versterken

De Jeugd- en Gezinsteams richten zich op het versterken van, en het vertrouwen op, de eigen mogelijkheden van ouders en jeugdigen. De Jeugd- en Gezinsteams vertrouwen daarbij op de mogelijkheden van hun team, de basisvoorzieningen, jeugdspecialisten en andere betrokkenen. En ze richten zich op de versterking van elkaar.

- Doen wat nodig is

De Jeugd- en Gezinsteams doen wat nodig is, schakelen in wie nodig zijn, en weten dat goed te doseren. Zoveel en zo weinig, zo lang en zo kort, als nodig is voor gezinsleden om zelf weer grip op hun opvoeden en opgroeien te krijgen.

- Zijn deskundig

De Jeugd- en Gezinsteams benutten de beschikbare kennis en ervaring van gezinsleden, zichzelf en anderen, binnen en buiten het team. De teams investeren permanent in vergroting van kennis en vaardigheden en bewaken samen de kwaliteit.

Met de monitoring en evaluatie van de -s komt er meer zicht op de mate waarin de visie en doelen van de gemeenten in Holland Rijnland daadwerkelijk gestalte krijgen in de praktijk.

In september 2014 hebben jongeren, ouders en samenwerkingspartners de Jeugd- en Gezinsteams in zeven bijeenkomsten (Leiden Noord twee bijeenkomsten, één 's middags en één 's avonds) geëvalueerd.

Doel van de bijeenkomsten:

- Feedback krijgen van jongeren, ouders en samenwerkingspartners;
- Sámen met jongeren, ouders en samenwerkingspartners bouwen aan de nieuwe jeugdhulp;
- Onderzoeken hoe mensen willen participeren en of er mensen zijn die mee willen doen aan bijvoorbeeld een gebruikerspanel.

De bijeenkomsten werden meestal geopend door een betrokken wethouder. Vervolgens was er een korte inleiding over het Jeugd- en Gezinsteam van een CJG coördinator of ambtenaar jeugd van de betreffende gemeenten(n). Vervolgens werd uiteengegaan in groepen met twee gespreksrondes. In de eerste ronde hebben jongeren, ouders, samenwerkingspartners in homogene groepen stilgestaan bij wat er goed gaat in de Jeugd- en Gezinsteams, waar de Jeugd- en Gezinsteams mee moeten stoppen en wat de Jeugd- en Gezinsteams kunnen verbeteren. In de tweede ronde is er over verschillende thema's gepraat zoals samenwerking, toegang, eigen kracht en sociaal netwerk, gezinsplan en doelen, regie bij jongeren en ouders en klantvriendelijkheid. Dit werd gedaan in heterogene groepen als er ouders en/of jongeren aanwezig waren.

Het bleek lastig om jongeren en ouders te vinden die mee wilde praten en hun ervaringen wilde delen. Ouders gaven verschillende redenen aan om niet te komen naar de bijeenkomst. De meest gehoorde reden was dat zij het moeilijk vonden om in het openbaar te vertellen dat zij opvoedingsondersteuning nodig hebben. Ook vonden een aantal ouders het moeilijk om in gesprek te gaan met mensen die zij nauwelijks kennen. En er waren ook ouders die praktische bezwaren hadden zoals, geen oppas, werk of vrijetijdsbesteding.

Maar twee jongeren hebben de evaluatiebijeenkomsten bezocht. Jongeren gaven aan het moeilijk te vinden om in het openbaar te praten over het feit dat zij hulp hadden. En zij vonden het lastig om met volwassenen over hun ervaringen te praten. Toch waren er jongeren en ouders bereid om naast samenwerkingspartners op deze avonden mee te praten. In Lisse (2), Leiden (1), Alphen (2) en Nieuwkoop (4) hebben ouders meegedaan aan de evaluatie en in Nieuwkoop 2 jongeren.

In deze rapportage is een weergave te vinden van de ervaringen, reflectie en feedback die jongeren, ouders en samenwerkingspartners hebben gegeven op de Jeugd- en Gezinsteams. Voor de bijeenkomsten waren samenwerkingspartners, jongeren en ouders uitgenodigd die ervaringen hebben gehad met het Jeugd- en Gezinsteam. Het is jammer dat er bij de bijeenkomsten ook veel samenwerkingspartners en raadsleden aanwezig waren die zelf geen ervaring hebben met het team, maar die uit interesse aanwezig waren. Hierdoor zijn de uitkomsten ook gekleurd door opmerkingen zorgen of vragen die bij deze groep leefden.

Van elke bijeenkomst is een verslag gemaakt, welke besproken zijn in de teams. De belangrijkste en meest voorkomende uitkomsten van de verschillende evaluatiebijeenkomsten van de Jeugd- en Gezinsteams zijn in deze rapportage samengevat. Deze rapportage wordt afgesloten met een aantal aanbevelingen.

2. Samenvatting evaluatiebijeenkomsten Jeugd- en Gezinsteams

De gemeenten worden vanaf 2015 verantwoordelijk voor de jeugdhulp. In de visie op de Jeugdhulp *“Iedereen doet mee”* en in het beleidsplan *“Hart voor de jeugd”* staat beschreven hoe de gemeenten in Holland Rijnland dit willen doen. Belangrijk nieuw onderdeel zijn de Jeugd- en Gezinsteams. Het doel van de teams is dat jeugdigen en hun ouders met problemen op het gebied van opvoeden en opgroeien, ondersteuning krijgen bij het vinden van hun eigen antwoorden op hun vragen. De gezonde ontwikkeling van de jeugdigen staat hierbij voorop. De kernwaarden van de teams, verbinden, versterken, doen wat nodig is en deskundig zijn, vormen de leidraad in het dagelijks werk met jeugdigen en ouders.

De visie op de Jeugdhulp vormde de basis voor de Jeugd- en Gezinsteams. De kerndoelen uit de visie luiden: Informatie, advisering, ondersteuning en hulp moet *snel, dichtbij en laagdrempelig* beschikbaar zijn voor jeugdigen en ouders. Er wordt *integraal naar hun vraag en behoefte* gekeken en wanneer jeugdigen of ouders hulp vragen en krijgen hebben ze zoveel mogelijk *zelf de regie*. Voor iedereen is het van belang steun te krijgen van het *sociale netwerk* en *steun dichtbij* te krijgen. Voor jeugdigen en gezinnen die dat nodig hebben is *specialistische hulp snel beschikbaar* en voor jeugdigen en gezinnen die permanente ondersteuning nodig hebben is *langdurige stut en steun* beschikbaar.

In 2014 is de regio Holland Rijnland gestart met een pilot met zes Jeugd- en Gezinsteams. In deze pilot wordt een nieuwe werkwijze ontwikkeld om jeugdigen en gezinnen met problemen rond opvoeden en opgroeien te ondersteunen. In september 2014 hebben twee jongeren, acht ouders en meer dan 200 professionals van samenwerkingspartners de verschillende Jeugd- en Gezinsteams in zeven bijeenkomsten geëvalueerd. De aanwezige jongeren, ouders en samenwerkingspartners stelden het op prijs dat zij de mogelijkheid hebben gehad om mee te kunnen praten en denken met de evaluatie. Hieronder zijn de belangrijkste en meest voorkomende punten die uit de evaluatiebijeenkomsten naar voren zijn gekomen samengevat.

“Ik vond het heel erg fijn dat ik mee mocht praten met de evaluatie van het Jeugd- en Gezinsteam. Van mij mag dit wel ieder jaar worden gedaan.”

- ouder uit Nieuwkoop -

2.1 Positieve punten

Hieronder worden positieve punten weergegeven die zijn aangegeven tijdens de evaluatie.

Laagdrempeligheid

De Jeugd- en Gezinsteams zijn toegankelijk en laagdrempelig volgens ouders en samenwerkingspartners. De teams werken in de wijk of kern en op vindplaatsen zoals scholen. Er is direct contact met jeugdigen en ouders en de medewerkers komen bij de mensen thuis. De Jeugd- en Gezinsteams zijn proactief, goed bereikbaar en er is snel contact mogelijk. Het wordt als zeer prettig ervaren dat er één vaste contactpersoon is. De medewerkers praten mét en niet over de gezinnen en er wordt meer vraaggericht gewerkt dan aanbodgericht. Omdat er geen indicatie meer nodig is, werkt dit drempelverlagend. Daarnaast komen de Jeugd- en Gezinsteams niet zo bedreigend over als Bureau Jeugdzorg. “Zorg er dan wel voor dat dit imago zo blijft en niet zoals Bureau Jeugdzorg wordt”, aldus een ouder. Zorg dat het voor jongeren ook laagdrempelig te bereiken is via bv. Social media of WhatsApp.

“De medewerker komt bij je thuis, wat logistiek handig is (je hoeft geen oppas te regelen) en het is fijn dat ze nu zien hoe het er bij jouw thuis echt aan toe gaat.”

- ouder uit Alphen aan den Rijn -

“De professional werkt op flexibele tijden, ook in de avonduren.”

- ouder uit Nieuwkoop -

Snelheid

Wat sterk naar voren komt is het snelle handelen van de Jeugd- en Gezinsteams en het snel in kunnen zetten van hulpverlening in de gezinnen. Volgens velen is dit te danken aan de korte lijnen die er zijn en dat er een vast contactpersoon is voor organisaties. De teams zijn goed bereikbaar waardoor er snel geschakeld kan worden. Omdat er geen indicatie nodig is en er makkelijk in multidisciplinair overleg en met ouders gekeken kan worden wat er nodig is, kan er snel hulpverlening in de gezinnen ingezet worden.

Vaste contactpersonen

Vooraf de scholen zijn zeer te spreken over het feit dat er vaste contactpersonen zijn. Hierdoor hebben ze een vast gezicht en is het voor hen makkelijker om contact op te nemen en casussen voor te leggen en te bespreken. Omdat men elkaar kent, weet men ook wat de ander kan en kan betekenen. Zorg daarbij dat men goed bereikbaar is. De medewerkers van het Jeugd- en Gezinsteam hebben daarbij ook een multidisciplinair team achter zich, waar ze snel en makkelijk op terug kunnen vallen. Ook voor de gezinnen en de professionals en netwerkpartners werkzaam in het gezin is het prettig dat er één contactpersoon is die een coördinerende functie heeft en hierdoor zicht heeft op de hele situatie.

“Een vaste contactpersoon is erg fijn. Zo ken je elkaar en weet je wat de ander doet.”

- onderwijsprofessional uit Leiden -

Korte lijnen

De Jeugd- en Gezinsteams zitten veelal op één centrale plek in één gebouw en zij komen veel op de vindplaatsen. Hierdoor zijn de teams goed bereikbaar. De contactpersonen zijn goed zichtbaar, waardoor er snel en makkelijk contact kan worden gelegd. Er zijn korte lijnen onderling in het team waardoor er makkelijk en snel geschakeld kan worden.

Multidisciplinair team

Professionals, netwerkpartners en de Jeugd- en Gezinsteams zijn zeer te spreken over het multidisciplinaire karakter van de teams. Kennis, informatie en ervaringen worden met elkaar gedeeld, zodat de medewerkers in het Jeugd- en Gezinsteam van elkaar kunnen leren. Door de multidisciplinaire basis kunnen de teams zelf al veel betekenen voor de gezinnen, waarbij één medewerker de contactpersoon is. Daarnaast kan er makkelijk en snel overlegd en met elkaar gespard worden, waardoor er vanuit een multidisciplinaire blik op de casus sneller de juiste hulpverlening ingezet kan worden.

“Het werken volgens één gezin, één plan biedt kansen, omdat je niet meer langs verschillende instanties hoeft, maar geholpen wordt door één team.”

- ouder uit Alphen aan den Rijn -

Bejegening

Er wordt niet meer gesproken óver jeugdigen en ouders, maar mét jeugdigen en ouders. Samen met het gezin wordt er gekeken wat nodig is. Er is meer hulp op maat en de cliënt staat centraal.

Ouders vinden dat de medewerkers van de Jeugd- en Gezinsteams betrokken zijn en een positieve benadering hebben. Er is een open attitude en er wordt meer uitgegaan van eigen regie, waardoor ouders zich meer gehoord voelen.

“Het Jeugd- en Gezinsteam praat niet óver, maar mét je. Ouders worden in CC gezet van alle mails.”
- ouder uit Lisse -

“Ze komen je niet beoordelen, maar kijken echt hoe ze je kunnen helpen”
- ouder uit Alphen aan den Rijn -

2.2 Ontwikkelpunten

Hieronder worden ontwikkelpunten weergegeven voor 2015. Het betreft vooral vragen en/of zorgen die geuit zijn tijdens de evaluatie.

Privacy

De Jeugd- en Gezinsteams gaan goed om met de privacy van gezinnen. Maar sommige mensen maakten zich ook zorgen omdat er in de teams én met verschillende organisaties wordt samengewerkt. Ouders en samenwerkingspartners geven aan dat zij het belangrijk vinden dat er duidelijke afspraken gemaakt worden of een convenant komt waarin staat hoe informatie en gegevens uitgewisseld en gedeeld worden. Er moeten ook afspraken worden gemaakt over dossiervorming en regelementen. Ook wordt de vraag gesteld of ouders altijd op de hoogte moeten worden gesteld als een jeugdige van vijftien of zestien jaar bij het Jeugd- en Gezinsteam om hulp vraagt.

“Het is belangrijks dat er een convenant komt waarin staat hoe informatie en gegevens uitgewisseld en gedeeld worden.”
- samenwerkingspartner uit Katwijk -

Terugkoppeling

Verschillende samenwerkingspartners geven aan dat zij graag meer terugkoppeling willen. Verwijzers of aanmelders willen graag horen of een gezin bij het Jeugd- en Gezinsteams is aangekomen en wensen een terugkoppeling over wat er wordt gedaan en hoe de hulpverlening verloopt. Valkuil hierbij is dat er dan weer over het gezin gepraat wordt in plaats van met. En dat het team meer bezig is met het informeren van verwijzers in plaats van werken met het gezin zelf. Het is wenselijk dat er goede afspraken gemaakt worden over de terugkoppeling. En dat de verantwoordelijkheid van een terugkoppeling over welke hulpverlening er worden geboden en hoe dit verloopt in eerste instantie bij de gezinnen zelf ligt. De Jeugd- en Gezinsteams moeten wel terugkoppelen of een gezin bij hen goed is aangekomen.

Regiofunctie scholen voortgezet onderwijs

Rond het voortgezet onderwijs zijn er zorgen hoe de wijkgebonden teams zich verhouden tot de regionale functie van scholen voor het voortgezet onderwijs. Scholen zijn bang dat er straks teveel contactpersonen zijn uit alle verschillende teams en regio's. Hierdoor zou het voor de scholen lastig zijn om overzicht te krijgen over wie de zorg levert voor welke leerlingen en gezinnen (ook als ouders gescheiden zijn).

“Professionals moeten de vrijheid hebben om over grenzen heen te werken.”
- onderwijsprofessional uit Lisse -

Bemoeizorg

Voor veel professionals is er nog onduidelijkheid over wat de rol van het Jeugd- en Gezinsteam is als het gezin zelf niet gemotiveerd is voor hulp of als er behoefte is aan bemoeizorg. En wat de rol is van het team als straks Bureau Jeugdzorg verdwijnt en het AMK samengevoegd wordt met het meldpunt huiselijk geweld? Waar kunnen professionals en het sociale netwerk dan terecht met hun zorgen over gezinnen of kinderen? Het Jeugd- en Gezinsteam is er voor jeugdigen en ouders die zelf hulp zoeken in het vrijwillige kader.

Bekendheid en informatie

In de evaluatie wordt door de samenwerkingspartners aangegeven dat - ook al zijn de Jeugd- en Gezinsteams goed bekend en te vinden- het belangrijk is dat er in 2015 veel aandacht besteed wordt aan de PR. Bij de pilots is er bewust voor gekozen niet teveel promotie te maken, omdat dat verwarrend kan werken. In de evaluatiebijeenkomsten zijn allerlei suggesties gedaan voor de PR bijvoorbeeld folders, posters, nieuwsbrieven, filmpjes en voorlichtingsbijeenkomsten om informatie over het Jeugd- en Gezinsteam te verspreiden. De informatie moet gericht zijn op wat het Jeugd- en Gezinsteam is, wat het doet en welke taken het heeft, wie er deel van uitmaken (smoelenboek) en hoe je gezinnen aan kan melden. Het is belangrijk om duidelijk te maken of een Jeugd- en Gezinsteam psychologisch/psychiatrisch onderzoek uit kan voeren of kan verwijzen naar de GGZ. En het is ook belangrijk om het verschil tussen het CJG, JGZ, AMW en het Jeugd- en Gezinsteam uit te leggen.

“Het Jeugd- en Gezinsteam zou door middel van folders, posters, nieuwsbrieven en op andere manieren informatie over het Jeugd- en Gezinsteam kunnen verspreiden.”

- samenwerkingspartner uit Katwijk -

Samenwerking met andere organisaties

De samenwerking tussen de Jeugd- en Gezinsteams en de verschillende samenwerkingspartners (waaronder nulde- en eerstelijns) wordt over het algemeen als prettig ervaren. Er is wel behoefte aan nog meer samenwerking. Het is van groot belang dat processen niet naast elkaar lopen, maar dat er afstemming en samenwerking is. Zorg voor een warme overdracht. Deel informatie met elkaar en ga hierbij uit van gelijkwaardigheid en een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Er wordt een suggestie gedaan voor een structureel casusoverleg.

Regie, coördinatie en taken

Sommige ouders en gespecialiseerde hulpverleners hebben vragen of opmerkingen over regie en coördinatie. Zij geven aan behoefte te hebben aan meer duidelijkheid over wie wanneer de regie heeft in een gezin en wie van de hulpverleners de coördinatie heeft. Ook opperen zij dat er duidelijkheid moet komen over wie, wat doet en waar verantwoordelijk voor is. Hierdoor kan de verantwoordelijke zijn of haar rol pakken of diegene kan hierop aangesproken worden. Zorg dat verwachtingen over en weer duidelijk zijn. Het is belangrijk dat er een goede match is tussen de gezinnen en hun contactpersoon die het overzicht heeft en dat diegene het gezin meeneemt in het proces.

“Leg niet de gehele regie bij de ouders. Je roept pas hulp in als je deze echt nodig hebt, dus geef die hulp als hulpverlener dan ook.”

- ouder uit Alphen aan den Rijn -

Preventie

Sommige samenwerkingspartners maken zich zorgen dat Jeugd- en Gezinsteams preventieve taken overneemt die op dit moment al door verschillende samenwerkingspartners uit gevoerd worden. Het gaat hierbij dan vooral om het preventiewerk van de jeugdgezondheidszorg, het opvoedsteunpunt en/of het algemeen maatschappelijk werk.

3. Aanbevelingen

Aanbevelingen

➤ **Privacy**

Leg in een convenant vast hoe de Jeugd- en Gezinsteams met privacy omgaan. Het is belangrijk dat de Jeugd- en Gezinsteams duidelijkheid geven over hoe informatie en gegevens uitgewisseld en gedeeld worden en hoe dit vorm krijgt in de samenwerking. Betrek hier jongeren en ouders bij.

➤ **Terugkoppeling**

Breng met medeweten van het gezin de aanmelder of verwijzer op de hoogte dat het gezin goed is aangekomen bij het Jeugd- en Gezinsteam. Daarnaast is het wenselijk om met ouders en samenwerkingspartners goede afspraken te maken over het terugkoppelen van informatie over welke hulp het gezin krijgt en hoe dat verloopt. De verantwoordelijkheid voor de terugkoppeling van deze informatie ligt in principe bij de gezinnen zelf. Hiermee wordt voorkomen dat er over gezinnen wordt gesproken, in plaats van mét de gezinnen.

➤ **Regiofunctie scholen voortgezet onderwijs**

Maak met de scholen voor voortgezet onderwijs en de MBO scholen goede afspraken over wie hun aanspreekpunt is. Maak samen met scholen afspraken over wie (welk team) verantwoordelijk is voor welke hulp. Zorg dat de concrete afspraken bekend zijn bij de teams, de scholen en de gemeenten zodat er geen jeugdigen en hun ouders tussen wal en schip vallen.

➤ **Bemoeizorg**

Zorg er voor dat samenwerkingspartners weten dat het Jeugd- en Gezinsteam alleen zorg verleend aan gezinnen die zelf om hulp vragen. Maak professionals duidelijk waar zij terecht kunnen zodra er behoefte aan bemoeizorg is. Breng goed in beeld waar professionals, maar ook het sociale netwerk van gezinnen terecht kunnen als zij zich zorgen maken.

➤ **Bekendheid en informatie**

In 2015 als de Jeugd- en Gezinsteams in volle omvang gaan werken in de regio Holland Rijnland is het belangrijk dat er bij de start veel aandacht wordt geschonken aan PR. Geef door middel van een website, folders, voorlichtingsbijeenkomsten en bijvoorbeeld filmpjes informatie over wat het Jeugd- en Gezinsteam is, wat het doet en hoe gezinnen aangemeld kunnen worden. Betrek hier jongeren en ouders bij om te zorgen dat de informatie voor hen duidelijk en begrijpelijk is. Maak ook gebruik van ervaringsverhalen van jongeren en ouders die hulp hebben gekregen in de pilots. Zorg voor een positief imago.

➤ **Samenwerking met samenwerkingspartners**

Zorg voor een warme overdracht. Maak met de samenwerkingspartners goede, maar vooral duidelijke afspraken over samenwerking, zonder dat hieraan voorbij wordt gegaan aan de privacy van en bejegening aan gezinnen. Ga ook samenwerken met jongeren en ouders die als ervaringsdeskundige een actieve rol kunnen vervullen in de toeleiding en de hulpverlening zelf.

➤ **Regie, coördinatie en taken**

Maak met samenwerkingspartners duidelijke afspraken over wie welke rol, taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden heeft. Zorg dat er duidelijk is welke persoon en/of partij de regie heeft. Zijn ouders dit in eerste instantie zelf? Mogen jeugdigen en ouders diegene bijvoorbeeld zelf kiezen? Betrek hierbij ook het sociale netwerk van de gezinnen.

➤ **Preventie**

Maak samenwerkingspartners duidelijk dat het Jeugd- en Gezinsteam geen preventieve taken uitvoert die beter door andere organisaties uitgevoerd kunnen worden. Maak duidelijke afspraken over het 'grijze gebied', om te voorkomen dat gezinnen tussen wal en schip vallen.

Aanbevelingen voor de volgende evaluatiebijeenkomsten

➤ **Nodig alleen jongeren, ouders en samenwerkingspartners met ervaring met de Jeugd- en Gezinsteams uit**

Voor een goede evaluatie is het raadzaam om alleen jongeren, ouders en samenwerkingspartners uit te nodigen die ook daadwerkelijk ervaring hebben met het Jeugd- en Gezinsteam. De medewerkers van de Jeugd- en Gezinsteams kunnen het beste zelf de mensen gericht uitnodigen. Dit levert meer bruikbare feedback op.

➤ **Praat eerst apart met jongeren, ouders en samenwerkingspartners.**

Het is aan te raden om aparte evaluatiebijeenkomsten te organiseren voor jongeren, ouders en samenwerkingspartners. De verwachting is dat er dan meer jongeren en ouders willen meedoen aan de evaluatie. Vervolgens kunnen er op bepaalde punten verbetergroepen worden georganiseerd waarin medewerkers, samenwerkingspartners, ouders en jongeren samen verbeteringen bedenken en uitwerken rond een bepaald punt. Daarnaast kan er gekeken worden naar andere manieren waarop jongeren en ouders (anoniem en praktisch) actief betrokken kunnen worden om hun ervaringen met het Jeugd- en Gezinsteam te delen. Hierbij valt o.a. te denken aan een (online) vragenlijst of een telefonisch interview.

➤ **Heldere en duidelijke verslaglegging**

Zorg dat er duidelijke en heldere verslaglegging is van de evaluatie. Vraag in het gesprek met jongeren, ouders en samenwerkingspartners door over hun bevindingen en ervaringen. Voorkom dat er losse kreten worden geroepen of dat er zinnen ontstaan die niet in de context te plaatsen zijn.

➤ **Verbeterplan**

Maak op basis van de uitkomsten van de evaluatie een verbeterplan. Leg mogelijke verbeterpunten voor aan jongeren, ouders en samenwerkingspartners. Laat hen meedenken, meepraten en meebeslissen over verbeteringen.

"Wat goed dat dit soort bijeenkomsten worden georganiseerd."

- samenwerkingspartner uit Leiderdorp – Zoeterwoude -